



Valstybinio audito ataskaitos santrauka

KAIP PANAUDOJAMOS PROFESINIO MOKYMO GALIMYBĖS

2016 m. vasario 22 d. Nr. VA-P-50-1-1



Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

Sektorinis praktinio mokymo centras – vieno ar kelių Lietuvos ūkio sektorių modernia praktinio mokymo įranga aprūpinta profesinio mokymo įstaiga arba jos padalinys, teikiantis pirminio ir tęstinio praktinio profesinio mokymo paslaugas visiems Lietuvos gyventojams, siekiantiems įgyti kvalifikaciją ar ją tobulinti¹.

Pirminis profesinis mokymas – profesinis mokymas, skirtas pirmai kvalifikacijai įgyti².

Tęstinis profesinis mokymas – profesinis mokymas, skirtas asmens turimai kvalifikacijai tobulinti ar kitai kvalifikacijai įgyti arba įgyti kompetencijai, reikalingai atlikti įstatymų reglamentuojamam darbui ar funkcijai³.

Sektorinis profesinis komitetas – kolegiali, bendradarbiavimo pagrindu sudaryta patariamoji institucija, koordinuojanti kvalifikacijų klausimus konkrečiame ūkio sektoriuje. Ją sudaro ne mažiau kaip 9 ir ne daugiau kaip 15 narių, atstovaujančių darbdaviams, darbuotojams ir švietimo teikėjams priklausomai nuo sektoriaus specifikos⁴.

Profesinis standartas – kvalifikacijų, joms įgyti reikalingų kompetencijų, vertinimo kriterijų ir metodų aprašas⁵. Dokumentas, reglamentuojantis konkrečiam ekonominės veiklos sektoriui arba jo daliai reikalingas kvalifikacijas, jų struktūrą, turinį, galimus įgijimo ir vertinimo būdus⁶.

Profesinio rengimo standartas – kvalifikacijų įgijimo profesinio mokymo sistemoje reglamentas⁷.

Profesinio mokymo programos modulis – iš anksto apibrėžta, savarankiška švietimo programos dalis⁸.

Mokymo priemonės – projekto metu parengti elektroniniai vadovėliai, užduočių rinkiniai, testai, mokomieji filmai ir t. t.

Darbo rinkos mokymo centras – viešoji profesinio mokymo įstaiga, kurios pagrindinė veikla yra suaugusiųjų profesinis mokymas, perkvalifikavimas ir kvalifikacijos kėlimas, vykdamas tęsines ir neformalias mokymo programas. Centruose valstybės dalininko (savininko) turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendino Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, o nuo 2010 m. Švietimo ir mokslo ministerija.

Rinkodara – pardavimo strategijos organizavimas ir vykdymas, t. y. prekės ar paslaugos idėja ir jos išvystymas, kainos nustatymas, paskirstymas ir pardavimo skatinimo veiksmų sumanymas ir vykdymas⁹.

¹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008-05-22 įsakymu Nr. ISAK-1463 (2010-06-29 įsakymo Nr. V-1048 redakcija) patvirtinta Sektorinių praktinio mokymo centrų plėtros programa, 3 p.

² Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas, 1997-10-14 Nr. VIII-450, (2007-04-03 įstatymo Nr. X-1065 redakcija), 2 str. 5 d.

³ Ten pat (2010-05-25 įstatymo Nr. XI-839 redakcija), 2 str. 21 d.

⁴ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010-10-29 įsakymu Nr. V-1909 patvirtintas Kvalifikacijų tvarkymo institucijos centrinio ir sektorių profesinių komitetų uždavinių, funkcijų, komitetų sudarymo ir finansavimo tvarkos aprašas, 3 p.

⁵ Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas (2007-04-03 įstatymo Nr. X-1065 redakcija), 2 str. 19 d.

⁶ Prieiga per internetą <http://pmturinys.kpmpc.lt/public-app.html#/ebook/?id=3434> [žiūrėta 2015-10-02].

⁷ Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas (2007-04-03 įstatymo Nr. X-1065 redakcija), 2 str. 18 d.

⁸ Ten pat, 2 str. 14 d.

SANTRAUKA

Profesinio mokymo politika ir darbo rinkos poreikių tenkinimas yra svarbūs veiksniai, siekiant valstybės konkurencingumo ir ilgalaikės gerovės.

Šalyje tik apie 33 proc. jaunuolių renkasi profesinį mokymą (ES vidurkis – 50 proc.), kiti po bendrojo ugdymo mokyklos iškart renkasi studijas aukštosiose mokyklose ar be profesinio pasirengimo ateina į darbo rinką. Apie 22 proc. gyventojų dirba neturėdami kvalifikaciją patvirtinančio pažymėjimo¹⁰.

Europos Sąjungos 2007–2013 m. finansinės paramos laikotarpiu daugiausiai dėmesio ir lėšų buvo skiriama trijų veiklų profesinio mokymo grupėms: mokymosi infrastruktūrai, pedagoginio personalo kvalifikacijos tobulinimui ir švietimo turinio atnaujinimui. Nuo jų sąveikos priklauso profesinio mokymo patrauklumas ir kokybė.

2012–2015 m. šalyje buvo atidaryti 42 sektoriniai praktinio mokymo centrai, į jų steigimą investuota apie 118 mln. Eur¹¹. Centrai buvo įsteigti 33-oje iš 74-ių profesinio mokymo įstaigų (45 proc.) ir aprūpinti naujausia praktinio mokymo įranga, skirta vykdyti praktinį mokymą visiems šalies gyventojams, pageidaujantiems įgyti kvalifikaciją ar ją tobulinti. Buvo nuspręsta suteikti profesijos mokytojams technologinių kompetencijų, kurios svarbios dirbant naujoje praktinio mokymo bazėje, todėl buvo organizuojamos stažuotės verslo įmonėse.

Siekiant, kad profesinio mokymo įstaigose teikiamos mokymo paslaugos atitiktų darbo rinkos poreikius ir būtų lanksčios, investuota į kvalifikacijų formavimą ir profesinio mokymo turinio atnaujinimą: parengta 10 profesinių standartų (nė vienas neįteisintas), 60 modulių profesinio mokymo programų (24 įregistruotos)¹² ir 14-os ūkio šakų mokymo priemonės. Prie moduliais grindžiamos profesinio mokymo sistemos įstaigos turi pereiti iki 2021 metų.¹³

Tai, kad Lietuvoje jaunuolių, besimokančių profesinio mokymo įstaigose, ir suaugusiųjų, dalyvaujančių mokymosi visą gyvenimą programose, lygis yra vienas žemiausių Europos Sąjungoje, paskatino analizuoti, ar investicijos į profesinį mokymą pagerino jo kokybę ir patrauklumą.

Audito tikslas – įvertinti, ar sektorių praktinio mokymo centrų plėtra atitinka darbo rinkos poreikius. Atlikdami auditą vertinome:

- ar investuojant užtikrinamas numatytas centrų pajėgumų išnaudojimas ir jų išlaikymas,
- ar profesinio mokymo programos atnaujintos pagal darbo rinkos poreikius,
- ar visų centruose dirbančių profesijos mokytojų technologinės kompetencijos nuolat atnaujinamos pagal darbo rinkos poreikius.

⁹ Prieiga per internetą <http://zodynas.vz.lt/rinkodara> [žiūrėta 2015-10-25].

¹⁰ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014-09-29 įsakymu Nr. V-851 patvirtintas Profesinio mokymo plėtros 2014–2016 metų veiksmų planas.

¹¹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008-05-22 įsakymu Nr. ISAK-1463 patvirtinta Sektorinių praktinio mokymo centrų plėtros programa (2010-10-12 įsakymo Nr. V-1754 redakcija). Įgyvendinama 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 2 prioriteto „Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra“ priemonė „Profesinio mokymo infrastruktūros plėtra“ Nr. VP3-2.2-ŠMM-13-V.

¹² 2015 m. gruodžio 31 d. duomenys.

¹³ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015-03-23 įsakymas Nr. V-232 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2010 m. rugpjūčio 27 d. įsakymo Nr. V-1435 „Dėl formaliojo profesinio mokymo programų rengimo ir įteisinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, 2.1 p.

Audito subjektai – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija bei Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras.

Pasirinkome vertinti 18-a iš 33-ųjų (55 proc.) profesinio mokymo įstaigų, kuriose įsteigti 26 centrai iš 42-iejų (62 proc.). Susitikome ir apklausėme apie 400 mokinių, besimokančių centruose, ir apie 200 profesijos mokytojų, dirbančių juose. Taip pat buvo apklausti atstovai iš septynių asocijuotų verslo struktūrų (Lietuvos pramoninkų konfederacijos, Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmų, elektros energetikos, statybininkų, inžinerinės pramonės, aprangos ir tekstilės įmonių, viešbučių ir restoranų asociacijų) ir trijų kolegijų (Vilniaus technologijų ir dizaino, Marijampolės ir Kauno).

Audituojamas 2012–2014 m. laikotarpis, pokyčių analizei naudojome ir 2015 metų duomenis.

Nustatėme, kad įrangos naudojimas skirtingose profesinio mokymo įstaigose labai skyrėsi. Profesinio mokymo įstaigos daugiau orientuojasi į pirminį profesinį mokymą, kuris yra finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis, tačiau per mažai skiria dėmesio (išskyrus darbo rinkos mokymo centrus) suaugusių asmenų mokymui.

Ne visos profesinio mokymo įstaigos tikslingai planuoja efektyvesnio centrų infrastruktūros panaudojimo veiklas ir yra įsteigtos pareigybės, kurių funkcijos būtų susijusios su paslaugų pardavimo politika ir naujų vartotojų paieška. Dalis įstaigų negauna papildomų pajamų iš sektoriinių praktinio mokymo centrų veiklos arba gaudamos pajamas ne visada įtraukia lėšas, skirtas praktinio mokymo bazei išlaikyti ar jai atnaujinti.

Rengiant naujus profesinius standartus, modulinės profesinio mokymo programas ir mokymo priemones, ne visais atvejais buvo užtikrintas rengimo nuoseklumas ir dėmė. Veiklos, susijusios su profesinių standartų rengimu, buvo organizuojamos netinkamai, nesilaikoma visų teisės aktų reikalavimų, vertinimo ir aprobavimo procesai neužtikrino reikiamu laiku įvykdyto jų įteisinimo, modulinės profesinio mokymo programos dažniausiai buvo rengiamos vadovaujantis anksčiau patvirtintais profesinio rengimo standartais, nes nauji buvo neparengti, taigi dalį programų teks koreguoti, kad jos atitiktų naujai įteisintus profesinius standartus ir tenkintų darbo rinkos poreikius.

Ne visi profesijos mokytojai nuolat tobulina savo technologines kompetencijas, nes nesukurta nuolatinė technologinių kompetencijų tobulinimo renginių pasiūla.

Įvertinome audito metu surinktus įrodymus ir teikiame išvadą ir rekomendacijas. Tinkamai jas įgyvendinus, didėtų sektoriinių praktinio mokymo centrų užimtumas, būtų gaunama lėšų praktinės mokymo įrangos atnaujinimui, profesinio mokymo programos labiau atitiktų darbo rinkos poreikius, būtų užtikrinamas nuolatinis profesijos mokytojų technologinių žinių atnaujinimas, o planuojamos papildomos investicijos (apie 57 mln. Eur¹⁴) į sektoriinių praktinio mokymo centrų infrastruktūrą ir šiuolaikinio švietimo turinio formavimą būtų panaudotos tikslingai.

IŠVADOS

1. Į profesinio mokymo infrastruktūros gerinimą buvo investuota 118 mln. Eur, tačiau net pusėje audituotų profesinio mokymo įstaigų nepadidėjo per pastaruosius dvejus metus įstojusį

¹⁴ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015-04-23 įsakymu Nr. V-380 numatyta 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plane skirti apie 49 mln. Eur sektoriinių praktinio mokymo centrų plėtrai, o Lietuvos kvalifikacijos sandaros ir šiuolaikiško švietimo turinio formavimui apie 8 mln. Eur.

mokinių skaičius į pirmines mokymo programas, kurios vykdomos centruose. Keturiuose (iš 26) centruose nesimokė asmenys tęstinėse mokymo programose, devyniuose nebuvo vykdomas neformalus suaugusiųjų švietimas. 15-oje centrų nevyko praktinis mokymas mokiniams iš kitų profesinio mokymo įstaigų ir nė viena profesinio mokymo įstaiga nepasiekė numatyto įrangos apkrovimo (16 val. per parą): skirtingose profesinio mokymo įstaigose vidutinis apkrovos laikas labai skyrėsi ir svyravo nuo 2 iki 12 val. per parą, 15 (60 proc.) centrų praktinis mokymas vyko tik iki 5 val. per parą, nes:

- 1.1. ne visos profesinio mokymo įstaigos, atnaujinusios praktinio mokymo įrangą, pradėjo teikti naujas tęstines ar neformalias profesinio mokymo programas, profesinio mokymo įstaigos, išskyrus darbo rinkos mokymo centrus, vis dar per mažai skiria dėmesio suaugusiųjų mokymui, todėl iki galo neišnaudojamas centrų potencialas ir neatsižvelgiama į visų suinteresuotų asmenų (dirbančiųjų ir bedarbių) poreikius (1.1 ir 2.1 poskyriai);
 - 1.2. profesinio mokymo įstaigos priemonės, susijusias su centrų naudojimu, numatė strateginiuose, metiniuose ar centrų veiklos planuose. Daugumoje planų nebuvo numatyti siektini rodikliai, o įvardytos priemonės tiesiogiai susijusios su centrų viešimu ir mokymo paslaugų išorės vartotojų pritraukimu (asmenų iš skirtingo švietimo lygmens įstaigų, verslo įmonių, darbo biržos ar pavienių asmenų). 13-oje (iš 18 (72 proc.) profesinio mokymo įstaigų nebuvo pareigybės, skirtos rinkodaros funkcijų vykdymui; didžioji dalis profesinio mokymo įstaigų darbuotojų nedalyvavo mokymuose, tiesiogiai susijusiuose su kvalifikacijos tobulinimu rinkodaros srityje, todėl darbuotojai neturi pakankamai įgūdžių, kaip pritraukti naujų vartotojų ir išnaudoti centrų potencialą (1.2 poskyris);
 - 1.3. sistemiškai neišspręsti finansavimo ir proceso organizavimo klausimai dėl mokinių iš kitų profesinio mokymo įstaigų dalies praktinio mokymo vykdymo centruose, kuriuose yra įsigyta naujausia įranga, todėl ne visiems mokiniams sudaromos galimybės mokytis naudojant įrangą, kuri užtikrintų didesnę konkurencingumą darbo rinkoje (1.1 poskyris);
 - 1.4. nesukurta sistema, kuri užtikrintų, kad centrų praktinio mokymo bazė būtų naudojama profesijos mokytojų arba mokytojų iš bendrojo ugdymo mokyklų kvalifikacijos tobulinimo renginiams organizuoti, todėl neprisidedama prie efektyvesnio centrų panaudojimo (3 skyrius);
 - 1.5. Žirmūnų darbo rinkos mokymo centro Druskininkų filiale, kuriame turi vykti tęstinis profesinis mokymas (skirtas suaugusiųjų turimai kvalifikacijai tobulinti ar kitai kvalifikacijai įgyti), daugiau nei metus jis nebuvo vykdomas. Švietimo ir mokslo ministerija tik 2015 m. rugsėjo mėn. (audito metu) leido gauti licenziją vykdyti ir pirmines mokymo programas (skirtas įgyti pirmą kvalifikaciją), kurias galės vykdyti nuo 2016–2017 mokslo metų. Tas pačias programas mieste vykdo dar viena profesinio mokymo įstaiga, kuri neturi naujos praktinio mokymo įrangos, todėl neužtikrinama, kad Druskininkų mieste specialistai būtų rengiami naudojantis naujausia darbo rinkos poreikius atitinkančia mokymo baze (1.1 poskyris).
2. Nėra reglamentuota, kaip apskaičiuoti mokymo paslaugų įkainius. Nustatėme, kad profesinio mokymo įstaigos skaičiuoja juos skirtingai, neįtraukia visų patiriamų išlaidų (dauguma neįtraukia išlaidų įrangos nusidėvėjimui). Todėl įstaigos negauna papildomų pajamų, kurias galėtų skirti mokymo bazės atnaujinimui (1.2 poskyris).
 3. Profesiniai standartai, kurių rengimui išleista apie 500 tūkst. Eur, nėra įteisinti ir neaiškus galutinis įteisinimo terminas, tik 24-ios iš 60-ies modulių profesinio mokymo programų, kurioms išleista apie 1 mln. Eur, yra įregistruotos, o devynios pradėtos išbandyti profesinio mokymo įstaigose 2015 mokslo metais, nes:

- 3.1. Švietimo ir mokslo ministerija, įgyvendindama Europos Sąjungos lėšomis finansuojamus švietimo turinio atnaujinimo projektus, neužtikrino veiklų nuoseklumo: modulinės profesinio mokymo programos buvo pradėtos rengti kartu su profesiniais standartais, nors jie turėjo būti gairėmis programų rengėjams, o mokymo priemonės modulinėms programoms pradėtos rengti anksčiau nei programos. Didžioji dalis moduliinių profesinio mokymo programų buvo rengiamos vadovaujantis anksčiau patvirtintais profesinio rengimo standartais (dalis iš jų parengti daugiau nei prieš 10 metų), nes nauji buvo neparengti ar net nepradėti rengti, todėl, įteisinus naujus standartus, dalį programų vėl reikės koreguoti (2.2 poskyris);
- 3.2. Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras, organizuodamas profesinių standartų rengimą neužtikrino, kad visų profesinių standartų kvalifikacijų aprašai būtų išsamūs (neįtraukti vertinimo kriterijai, metodai, rekomenduojama mokymo trukmė, ne visur aprašytos kompetencijų ribos), taip pat kitos ministerijos ir Vyriausybės įstaigos pagal kompetenciją nebuvo įtrauktos į jų rengimą, kaip numatyta teisės aktuose. Todėl aprobuoti profesiniai standartai, kurie turi būti ruošiami įteisinimui, dar tik pradedami derinti ir gaunama naujų pastabų (2.2 poskyris);
- 3.3. profesinių standartų tvirtinimas sektoriniuose profesiniuose komitetuose negarantavo, kad jie būtų tinkami įregistruoti, ne visada buvo skirta pakankamai laiko įvertinti ir pateikti pastabas, ne visi nariai teikė savo siūlymus ir neužtikrinta, kad būtų kolegialiai sprendžiama dėl rekomenduotų taisyti profesinio standarto vietų (2.2 poskyris);
- 3.4. ministerija tik praėjus dvejiems metams nuo šių programų rengimo pradžios pakeitė teisės aktą, kuriame aiškiai išdėstė reikalavimus dėl apimties, programos struktūros, jos dalių, todėl dalis 2013 m. pradėtų rengti moduliinių profesinio mokymo programų neatitinka dabar galiojančių teisės aktų (modulio apimtis viršija nustatytą maksimalų kreditų skaičių, privalomųjų modulių apimtis nesiekia 85 proc. ir pan.) (2.2 poskyris).
4. Dažniausiai profesijos mokytojų technologinių kompetencijų tobulinimas organizuojamas per projektines veiklas, kurios neužtikrino, kad kompetencijas nuolat tobulintų visi mokytojai, be to, projektinėms veikloms pasibaigus, dalyje įstaigų tobulinimas nevyksta. 2010–2015 m. Ugdymo plėtotės centras vykdė projektą, kurio metu organizavo profesijos mokytojų technologinių kompetencijų tobulinimą, tačiau šiuose mokymuose dalyvavo tik pusė mokytojų, dirbančių audituotose sektoriniuose praktinio mokymo centruose. Nuo 2013 m. profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo funkcija pavesta vykdyti Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centrui, kuris projekto vykdymo metu neorganizavo papildomų mokymų, susijusių su technologinių kompetencijų tobulinimu (3 skyrius).

REKOMENDACIJOS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai

1. Siekiant, kad 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programoje planuojami 49 mln. Eur, skirti sektorinių praktinio mokymo centrų tolimesnei plėtrai, užtikrintų efektyvų praktinio mokymo įrangos centruose panaudojimą ir atitiktį darbo rinkos poreikiams, įvertinti papildomos mokymo įrangos įsigijimo tikslingumą ir tai, ar ji suteiks galimybių vykdyti naujas mokymo programas, ar renovacijai prašomos lėšos yra pagrįstos, ar profesinio mokymo įstaiga yra orientuota į visų amžiaus grupių asmenų mokymą (1.1 išvada).

2. Siekiant, kad Druskininkuose esančių profesinio mokymo įstaigų mokiniai būtų rengiami naudojantis naujausia įranga, organizuoti jų praktinį mokymą Žirmūnų darbo rinkos mokymo centro Druskininkų filiale įsteigtame sektoriniame praktinio mokymo centre (1.5 išvada).
3. Siekiant didinti sektorinių praktinio mokymo centrų užimtumą ir profesinio mokymo įstaigų pasirengimą tinkamai organizuoti veiklas:
 - 3.1. parengti centrų veiklos planavimo ir organizavimo rekomendacijas / gaires (1.2 išvada);
 - 3.2. įpareigoti profesinio mokymo įstaigas nustatyti uždavinius, priemones ir siektinus rezultatus dėl teikiamų mokymo paslaugų viešinimo ir skirtingų išorės vartotojų (mokinių, studentų, bedarbių, darbo rinkos ir verslo atstovų) pritraukimo (1.2 išvada);
 - 3.3. užtikrinti, kad centruose būtų vykdomos rinkodaros funkcijos (1.2 išvada).
4. Siekiant, kad profesinio mokymo įstaigos gautų pajamas, kurias skirtų įrangos priežiūrai ir atnaujinimui, parengti mokymo paslaugų kainų apskaičiavimo rekomendacijas (2 išvada).
5. Siekiant rengiamų profesinių standartų, modulinė programų ir mokymo priemonių dermės, ateityje užtikrinti rengėjų bendradarbiavimą, o veiklas organizuoti nuosekliai: modulinės profesinio mokymo programas rengti vadovaujantis profesiniais standartais, o mokymo priemones – modulinėmis programomis (3.1 išvada).
6. Siekiant, kad sektoriniuose profesiniuose komitetuose aprobuoti profesiniai standartai būtų tinkami įregistruoti:
 - 6.1. profesinius standartus parengti pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus (3.2 išvada);
 - 6.2. užtikrinti, kad profesinio standarto projektai būtų suderinti su ministerijų ir Vyriausybės įstaigų atstovais pagal kompetenciją (3.2 išvada);

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centrai

1. Siekiant užtikrinti profesinių standartų kokybę, nustatyti optimalų sektorinių profesinių komitetų narių skaičių ir terminą, per kurį būtų įvertinamos ir pateikiamos jų pastabos dėl profesinio standarto, taip pat užtikrinti, kad sprendimai dėl taisytinių standartų vietų būtų priimami daugumos komiteto narių (3.3 išvada);
2. Siekiant, kad modulinės profesinio mokymo programos atitiktų darbo rinkos poreikius:
 - 2.1. atlikti parengtų programų koregavimo darbus pagal galiojančius teisės aktus (3.4 išvada);
 - 2.2. atlikti parengtų programų koregavimo darbus pagal naujai įteisintus profesinius standartus (3.1 išvada).
3. Siekiant, kad visų profesijos mokytojų technologinės žinios būtų nuolat atnaujinamos, o mokytojų kvalifikacijai skirtas lėšas galima būtų tikslingai panaudoti joms tobulinti, užtikrinti technologinių kompetencijų tobulinimo organizavimą profesijos mokytojams (4 ir 1.4 išvados).

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti 1 priede.